

SOCIETAT CATALANA de GENEALOGIA, HERÀLDICA, SIGIL·LOGRAFIA, VEXIL·LOGOLOGIA i NOBILIÀRIA

EDITORIAL

Una de les prioritats de l'actual Junta de Govern ha estat la d'obrir-nos i establir vincles de col·laboració amb altres entitats afins. En aquest sentit, el desembre es va programar una visita a la ciutat de Perpinyà, on gaudirem de l'hospitalitat de l'Association Catalane de Généalogie, amb el seu president Sr. René Blanc al capdavant i amb la inestimable col·laboració i diplomàcia del nostre company Joan Peytaví. Va quedar palesa la necessitat de col·laborar i d'establir estrets vincles de comunicació i de treball conjunt, tot i que els assistents ens vam quedar gratament sorpresos per les fites assolides per l'ACG i l'extraordinària base genealògica treballada al llarg de molts anys. Quant ens queda per aprendre dels nostres amics de la Catalunya del Nord! En la mateixa línia d'obertura, el mes de gener varem rebre a la nostra seu la Sra. Margarita Guspí Terán, del Centro de Estudios Genealógicos e Históricos de Rosario (Argentina) amb la que compartirem experiències i establírem els primers vincles de col·laboració entre les dues entitats, mitjançant el suport que la nostra Societat dona a la nova publicació del Sr. Sebastián Alonso i de la Sra. Margarita Guspí sobre les famílies catalanes i balears que emigraren a Rosario. Sens dubte aquestes dues actuacions s'afegeixen a les altres accions ja iniciades de col·laboració amb altres entitats i a la projecció externa de la nostra Societat.

Juanjo Cortés i Garcia
President de la SCGHSVN

SORTIDA A PERPINYÀ

El passat 8 de desembre la Societat va organitzar una sortida a Perpinyà, a la que ens vam inscriure al voltant de 40 persones. La finalitat de la mateixa era tornar la visita que en el seu dia ens havia fet una delegació de l'Associació Catalana de Genealogia (ACG), i així enfortir els lligams amb una entitat germana, i de passada aprofitar per visitar l'Arxiu Departamental dels Pirineus Orientals (ADPO).

La rebuda no va poder ser més afectuosa i cordial. Des d'en René Blanc, el seu president, en Didier Looren, tècnic informàtic, i les senyores Laurens i Parpiel, tots i cadascun d'ells van atendre'ns amb tot l'interès i entusiasme. Després d'una primera acollida ens vam dividir en dos grups. Un grup va visitar l'ADPO de la mà d'en Berenguer Becat, estudiant de la Universitat de Perpinyà que col·labora a l'arxiu, portant-nos per tots els racons de l'edifici, normalment restringits al públic. L'altre grup va quedar-se a una sala de reunions on se'ns va explicar el funcionament de l'ACG i, sobretot, de la seva base de dades. Molts dels presents van entusiasmar-se en sentir i veure la gran tasca elaborada durant tants anys, i les perspectives d'èxit de les recerques que se'ls obrien davant dels ulls. Després d'una bona estona d'intercanvi de converses, preguntes i recerques, que molt amablement els representants de l'ACG es van oferir a fer-nos, en Juanjo Cortés, el nostre president, els va fer entrega del nou *Paratge* i del darrer *Butlletí* de la Societat.

Després de dinar, vam dirigir-nos cap al centre històric de Perpinyà, on vam gaudir de les explicacions d'un guia excepcional, en Joan Peytaví. No només el seu ampli coneixement de la història, sinó i especialment el seu entusiasme, van fer per a tots que fos un final realment extraordinari. Només em resta donar les gràcies a tots, als amics de Perpinyà i als que varen

RECERQUES A PERPINYÀ: PENSEU EN L'ACG

L'Associació Catalana de Genealogia (ACG), amb seu a Perpinyà, té com a objectiu ajudar els genealogistes afeccionats en les seves recerques a la Catalunya del Nord i zones limítrofes tant cap al sud (pobles fronterers del Principat) com cap al nord (pobles llenguadocians de proximitat). Formada per uns 700 membres, ha aconseguit després de 25 anys buidar els registres civils (État-civil), els registres parroquials i progressivament molts documents notarials de les comarques nord-catalanes (Rosselló, Vallespir, Conflent, Capcir, Cerdanya, així com el Fenolhedès occità) del sud del departament llenguadocià de l'Aude i de la zona fronterera amb l'Alt Empordà, la Garrotxa i la Baixa Cerdanya.

Els resultats d'aquest treball es troben reunits en una base de dades, anomenada GeneCatalan, amb més de 591.000 actes. Aquesta base es troba formada principalment per actes de matrimoni (243.000), de baptisme o naixement (160.000) i de sepultures o defuncions (108.000). Però, també hi trobem 85.000 actes que provenen dels fons notarials (capítols matrimonials, testaments, inventaris, etc). La majoria d'aquesta documentació és anterior al 1792. Els voluntaris de l'ACG continuen el seu treball per cobrir el període del segle XIX i també continuen amb els buidatges dels fons notarials, per tal de cobrir la manca, força generalitzada, de registres parroquials abans del 1737. Es pot accedir a la llista de llocs i períodes emmagatzemats segons els

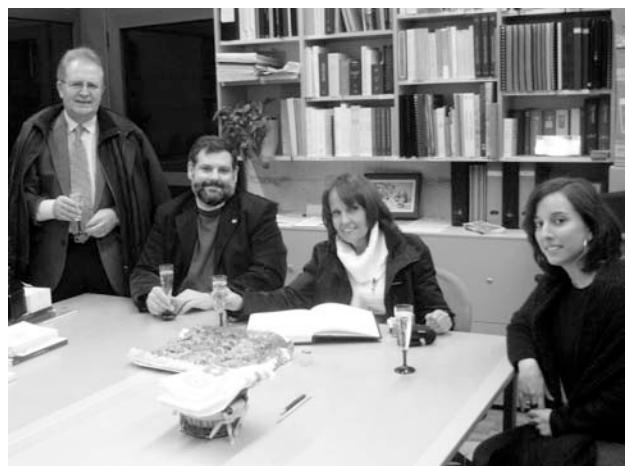
diferents tipus d'actes: <http://www.acg66.org/actes/>. Aquesta base de dades encara no es troba completa. L'avantatge més gran d'una base centralitzada com aquesta és la facilitat de cercar alhora, en funció de diferents criteris, noms, cognoms, llocs, anys i els tipus d'actes, i a més, amb la possibilitat (jokers) de contemplar la inevitable variabilitat de l'ortografia dels patrnims.

L'ACG ha reforçat el seu lligam amb la SCGHSVN el desembre de 2008, amb la vinguda d'una àmplia delegació dels seus membres, que van visitar l'Arxiu Departamental de Perpinyà (ADP), amb el seu president Juan José Cortés i García. Tanmateix, ens vam oferir, i ens oferim, a ajudar als socis que vulguin fer recerques d'avantpassats a la Catalunya del Nord. Ja sigui adherint-se a l'ACG, i tenint accés directe a la totalitat de la base de dades (<http://www.acg66.org/Adherer.htm>), o venint a les nostres trobades dels dimecres de 13:30 a 16:30 a la seu de l'ADP. Allà, us donarem accés a GeneCatalan, així com als buidatges que encara no s'hagin introduït. També podran orientar-vos en les vostres recerques directes en els fons de l'ADP. Per més informació contactar amb la secretaria (acg.perpignan@orange.fr). Identifiqueu-vos com a socis de la SCGHSVN i us donarem la millor benvinguda. (René Blanc, President de l'ACG)

CRÒNICA

❖ **Visita de la Sra. Margarita Guspí.** El proppassat dia 8 de gener va visitar la seu de la SCGHSVN, la Sra. María Margarita Guspí Terán, directora de publicacions del *Centro de Estudios Genealógicos e Históricos* de Rosario (Argentina). Aprofitant uns dies d'estada a Barcelona, va tenir interès per visitar la nostra seu, conèixer la nostra Societat i el contingut de la nostra biblioteca. La Sra. Guspí, té la seva ascendència paterna a Catalunya i la materna a la zona de Burgos. Durant quasi 4 hores, la Sra. Guspí va conversar amb els quatre representants de la nostra Junta que la van rebre: Juanjo Cortés, Avel·lí André, Aina Pascual i Àngels Espert. Va mostrar la seva satisfacció en poder conversar amb més d'un membre de la Societat, de tan bona rebuda i de la amabilitat mostrada. Recordava que en la seva darrera visita, la reunió va ser molt més breu. En aquella ocasió, va lliurar a la nostra biblioteca la primera part d'un treball seu sobre els immigrants italians a Rosario i, aquesta vegada, ens ha fet donació de la segona part. També ens va entregar un treball encara no publicat, sobre la immigració catalana a l'esmentada ciutat i regió d'Argentina. Ens va convidar a enviar una representació de la Societat a Rosario quan es presenti aquesta obra i ens va demanar el suport simbòlic per poder reproduir el nostre logotip a la coberta del llibre. Per part nostra li vam oferir organitzar una presentació del llibre a la nostra seu, un cop presentada l'obra a Rosario.

Finalment, es va fer un brindis amb cava del nostre XXVè Aniversari i li vam fer obsequi dels darrers números de *Paratge*, del *Bulletí* i els programes de mà dels cursos i del cicle de conferències.

❖ **La SCGHSVN als mitjans de comunicació.** En el període de temps transcorregut des del darrer número del *Bulletí*, la SCGHSVN ha tingut una presència força significativa als mitjans d'informació i comunicació. Així, el 24 de desembre de 2008, el President de la

Societat, Juanjo Cortés, va ser entrevistat pel *Diari de Sant Cugat*. En l'entrevista, el Juanjo va explicar els principis bàsics per iniciar-se en la genealogia i algunes activitats dutes a terme dins de la Societat. També li van fer una entrevista al programa *El contestador* de Ràdio Sabadell per respondre a unes preguntes sobre el significat d'alguns colors de banderes i sobre com es fa per tenir el títol de reial en un club o en una institució. D'altra banda, la celebració del 25è aniversari de la Societat ha tingut un nivell de difusió important, sobretot en les institucions properes a les disciplines de la Societat. Per exemple, s'ha pogut constatar que en molts dels arxius del territori català es tenia coneixement d'aquest aniversari i de les activitats que es realitzaven. A diferents butlletins de societats de genealogia, s'anunciava el cycle de conferències que estem duent a terme. Finalment, en l'agenda de *La Vanguardia* de cada dilluns han anat apareixent els anuncis de les

conferències del nostre cycle que tenen lloc a la seu de l'Arxiu Nacional de Catalunya.

❖ **Darreres aportacions al projecte *Enxarxeu-ho*.**

Des del passat mes d'agost se n'han fet les següents, que estan disponibles a la web de la Societat:

- 19 agost 2008: Sant Pere de Premià de Dalt - Matrimonis, 2n llibre, 1607-1715, per Miquel Estruch i Traité (soci núm. 561)
- 29 novembre 2008: Sabadell - Defuncions, 1870, per Gonzalo Selma i Lorente (soci núm. 534)
- 24 desembre 2008: Martorell - Capítols, Manuals, i altres, del notari Alfons Maynés, 1568-1569, per Sofia Garçon i Peyrí (sòcia núm. 368)
- 8 gener 2009: Sant Vicenç d'Espinelves - Baptismes, Matrimonis i Òbits, 1761-1936, per Dolors Vila i Llivina (sòcia núm. 598)

AGENDA

Aportacions a Paratge

La revista *Paratge* està recollint material per al seu proper número. Qui vulgui aportar-hi algun article ha de fer-lo arribar a la seu de la Societat, per correu ordinari o per correu electrònic (paratge@scgenealogia.cat) abans del proper 31 de maig, seguint els criteris i les normes que s'especifiquen al darrer full del número 20-21 de la revista *Paratge*. Animem a tots els socis a difondre les seves recerques, estudis i troballes. Recordeu que hi ha diferents modalitats d'articles que es poden publicar: estudis (de 7 a 30 pàgines); estudis breus (de 2 a 6 pàgines); ressenyes, recensions i cròniques de llibres (de 1 a 3 pàgines). Una vegada rebut l'article, la Secretaria de Redacció es posarà en contacte amb l'autor per a confirmar la recepció i el Comitè de Redacció avaluarà i resoldrà la seva publicació, comunicant-la a l'autor. Ànims.

Jornada de portes obertes

Amb motiu de la Jornada de Portes Obertes de l'Arxiu Nacional de Catalunya us volem demanar a tots els socis i sòcies la vostra col·laboració. Podeu fer-nos arribar mostres d'estils diferents d'arbres genealògics, documents antics, pedres gravades, o qualsevol material relacionat amb alguna de les nostres disciplines per tal d'exposar-ho el mencionat dia. Així mateix, esperem la vostra presència per poder passar una estona plegats i intercanviar, com sempre, les nostres recerques i investigacions. La data de la Jornada, encara per determinar, serà un dissabte a començaments del mes de juny. Per ampliar la informació poseu-vos en contacte amb la secretaria de la Societat.

Cava

Recordem a tots els socis que a la seu de la Societat encara hi ha disponibles per a la venda, ampolles i caixes del cava etiquetat especialment en commemoració del

XXVè Aniversari de la SCGHSVN. El gaudir d'una ampolla de cava en una reunió familiar, sempre és un plaer, però pels socis de la Societat, encara ho és més el poder-ho fer amb una ampolla etiquetada especialment amb el logotip de la Societat. A més a més, pels col·leccionistes de plaques de cava, pot ésser una oportunitat per a incorporar a la seva col·lecció, un exemplar únic d'edició molt limitada. El preu per ampolla és de 7 € i el d'una una caixa de 6 ampolles de 40 €. Es recomana encarregar-ho amb antelació per telèfon a la secretaria de la Societat (Tel. 935 897 788, ext. 8227, de dilluns a dijous de 18 h a 20 h). Els encàrrecs es poden recollir dins aquest mateix horari o aprofitant la vostra assistència als actes del XXVè Aniversari, cursos, etc.

Grups de treball

Genealogia. El grup de Genealogia continua amb la seva activitat. El projecte de recerca *Monumenta Genealogica Cataloniae* continua amb la seva tasca de buidatge dels llibres parroquials de Sant Cebrià de Valldoreix, per poder seguidament començar amb l'estudi genealògic. S'han incorporat al buidatge quatre llibres més (un de matrimonis i tres de defuncions), digitalitzats també pel centre d'estudis locals Valldaurex. Actualment s'han buidat les dades de dues terceres parts dels llibres parroquials. Les fotografies digitalitzades estaran disponibles per a la seva consulta a la seu de la Societat, així com els buidatges dins del projecte *Enxarxeu-ho!* Les persones que formen part d'aquest projecte d'investigació, i a les quals es felicita per la gran tasca de recerca que estan duent a terme, són l'Esmeralda Casanovas, la Mercè Chalaux, en Josep Climent, l'Ernest Ferrer, la Pilar García, l'Agustí Guinart, la Carmen Martínez, l'Aina Pascual, en Xavier Picó, en Jordi Pinart, en Ramon Rovira, la Roser Tey i la Dolors Vila. I també gràcies a la col·laboració especial d'en Jaume Boadella. Gràcies a tots i a totes per la magnífica tasca!

A més a més d'això, el grup de Genealogia continua treballant per poder oferir una trobada entre els socis i sòcies per parlar de genealogia, de recerques, d'arxius, de dubtes, d'experiències, ... i de tot allò que sorgeixi. Aquesta trobada es preveu per principis del curs que ve. Més endavant us farem arribar els detalls de la trobada, amb la data i localització concretes. (*Aina Pascual i Jordi*; infogenealogia@scgenealogia.cat)

Heràldica. En els últims mesos el grup d'heràldica ha tractat diferents consultes sobre els escuts dels ajuntaments de Castellbisbal, Sant Pere Pescador, Malgrat de Mar, Capellades i Cunit (entre altres), i algunes consultes d'àmbit més privat. Aprofitem l'avinentesa per a aclarir que el procés per oficialitzar un escut o una bandera està en mans de la Direcció General d'Administració Local. El grup d'heràldica de la SCGHSVN solament té un caire d'assessoria en aquesta disciplina. La consulta de Cunit era si l'escut ha de tocar o no la corona. La resposta va ser que és millor que estigui una mica separat i no es toquin. Una de les consultes personals va ser sobre un escut que apareix en l'obra de Guzmán de Ayala (1611) que tenia els quarters invertits corresponent a Castella-Lleó (sense la Granada). Li informem que l'actual escut d'Espanya s'utilitzà a partir de la segona meitat del segle XIX. (*Josep Vicent Ferrando i Ramon Rovira*; infoheraldica@scgenealogia.cat)

Paleografia. Passat el breu parèntesi del Nadal, abans del qual vam, finalment, poder gaudir de la publicació a *Paratge* del nostre treball sobre els vint primers manuscrits del Mas Bulló de Santa Eugènia de Berga (Osona), el dimarts dia 13 de gener ja reprenem les nostres sessions dels dimarts alterns, amb l'horari habitual de 2/4 de 7 a 2/4 de 9 del vespre. La resta de sessions, celebrades o previstes, fins a Setmana Santa són: 27 de gener, 10 i 24 de febrer, i 10 i 24 de març. L'objecte del nostre estudi segueix sent l'arxiu patrimonial del Mas

Bulló i, concretament, a la sessió del 24 de febrer s'analitzà i es transcriví el document de l'any 1324, que correspon al número 29 de la nostra sèrie cronològica.

Pel que fa a la conferència-presentació del nostre treball publicat a *Paratge*, que tindrà lloc el dilluns 11 de maig, les primeres concrecions a què s'hi ha arribat són les de fer una presentació per part de diferents membres del seminari: una part es dedicarà a fer una introducció a la paleografia i l'escriptura, una altra part s'ocuparà de comentar les monedes utilitzades en les transaccions que contenen els documents, etc. (*Avel·lí André i Gabián*; infopaleografia@scgenealogia.cat)

Cursos

A banda dels cursos regulars de la Societat, que van ser anunciats en el darrer número del present *Butlletí* i començaran properament, en la primera quinzena del mes de juliol s'impartiran uns cursos intensius de genealogia i de paleografia, d'unes vuit hores cadascun, dins de la Universitat d'Estiu Ramon Llull d'Igualada (www.revistaigualada.cat/url). Aquests cursos són organitzats per l'Arxiu Comarcal de l'Anoia (ACAN) i la Revista Igualada.

RACÓ DEL SOCI *

Aquesta secció està destinada a recollir les vostres inquietuds, recerques, trobades familiars, fotografies d'interès general i experiències diverses sobre les nostres disciplines. També podeu fer-nos arribar les vostres opinions i suggeriments sobre la Societat. D'altra banda, us agraïrem la vostra participació en el butlletí amb petits articles i notícies (unes 300 paraules com a màxim).

Estudi de l'antic poble de Sarrià. Pel que fa a les dades de les persones que hi vivien, resulta difícil el treball doncs no disposem de llibres parroquials, cremats durant la guerra civil. Però sovint sentim a dir de Sarrià i altres pobles, "no queda res" i no és exacte. Des d'aquí voldria reivindicar la importància dels arxius municipals sovint oblidats que ens poden ajudar a reconstruir llaços familiars desconeguts, trobar quins fills tenia aquell matrimoni, buscar l'ofici, les finques, etc. No tindrem

quin dia van néixer però si una informació aproximada. Arrel de l'estudi històric que estic fent he anat trobant força dades personals dels seus habitants. No cal dir que a partir de 1870 tenim el registre civil. Abans d'això hi ha a l'arxiu municipal del districte (C. Eduardo Conde, 22) els padrons d'habitants des de 1824. Hi ha també els cadastres des de 1787 a 1900. Podem trobar-hi algunes sèries de naixements, matrimonis i defuncions de l'any 1836 a 1856. Els llistats dels indultats de la guerra carlina. Podem veure les quintes de la guerra d'independència de 1810 i 1811. Altres fonts d'informació són els llibres d'actes de l'Ajuntament, les sèries de permisos d'obres des de 1844 a 1923. Per cert, aquestes es poden consultar per internet gràcies a l'esforç i interès del personal de l'arxiu de Sarrià. Ens poden ajudar els "passis de radi" que durant molts anys del segle XIX eren necessaris per a sortir de la població ni que fos un dia, i

que sovint diuen “para establecerse en...”, “para visitar a sus padres en...”, “para casarse en...”. Per aquests camins jo he arribat a trobar dades del segle XIX d’unes 7.000 persones. Lamento que de moment no puc oferir una consulta fàcil com els buidatges que ja tenim a la Web de la Societat, però amb molt de gust atendre les consultes de dades concretes. *Joaquim Margenat*, soci núm. 424.

Sayrach, un cognom rar. Presentació d’un llibre.

Fa anys que vaig començar l’arbre genealògic de la meua família. En les meves indagacions vaig descobrir una altra família amb el mateix cognom i també el vaig seguir. Crec que són les dues úniques famílies que han conservat fins avui el cognom Sayrach. De fet, es tracta d’un cognom rar, actualment molt escàs; segons Estadística, a Espanya només hi ha 24 persones amb aquest cognom. I a França avui no n’hi ha cap. La branca que anomeno del Montseny es remunta a l’any 1586, quan apareix a Seva un primer Sayrach, que procedia del Regne de França, i els seus catorze fills van anar-se multiplicant fins que, a finals del segle XIX, s’extingeix el cognom. A Seva, al carrer de Baix, encara hi ha una casa on al dentell hi ha gravat el nom d’un fill d’aquest primer Sayrach, on va fer constar que era paraire. L’altra branca, que és la meua, s’origina a Isona, on l’any 1652 consta documentalment en el registre del bateig d’una seva filla. Seguir els dos arbres m’ha dut molt de temps. Afortunadament, els arxius de les parròquies dels pobles on van viure no han estat destruïts, i els he pogut consultar. Són dues-centes famílies les que recupero en el llibre, amb contextos interessants, que també explico. Si tot va bé, crec que el podré presentar el pròxim mes de març, a Santa Coloma de Gramenet, que és on visc des de fa molts anys. Ho comunicaré, per si algú estigués interessat a assistir-hi. No cal dir que faig el llibre com un homenatge als meus avantpassats, i com una petita contribució a la preservació de la memòria històrica. *Jaume P. Sayrach i Fatjó dels Xiprers*, soci núm. 640.

Els Bussanya. Teoria respecte el bressol del cognom Bussanya. La procedència del cognom Bussanya és fàcil preveure que es perd en el temps i el seu significat caldria consultar-lo a un expert. Si més no, he trobat un parell de descripcions certament curioses, que tal vegada una procedeix de l’altra, i poden molt bé ser el motiu de la configuració del cognom que ens ha arribat fins avui.

En un congrés d’Història de la Medicina Catalana, celebrat a Poblet del 7 al 9 de juny de 1985, en Francesc Rafat i Selga (www.raco.cat), presenta unes *Notes sobre la pesta del 1348 a Manresa*, que entre moltes coses diu:

“Finalment, una petita digressió lingüística. El nom que s’acostuma a donar a l’epidèmia és molt divers: pesta negra, pestilència, buba negra, gran pesta, etc., però a Manresa se la coneixia com la Mala Busanya, que és un nom que no l’he trobat citat en cap altre lloc. El Diccionari Enciclopèdic de la Llengua

Catalana –Salvat– edició de 1934, defineix Bussanya com a ‘mena de bony o llúpia’. Però en l’edició del 1968 no s’hi troba. Tampoc no hi és a la Gran Enciclopèdia Catalana, ni al Pompeu Fabra. En canvi, Joan Coromines, en el seu Diccionari Etimològic i Complementari, al referir-se a Buba, cita la forma busanya, del segle XIII, emprada per Ramon Llull ... (etc.) Mentre no es trobi mencionada a altres llocs, la forma busanya es pot considerar local de Manresa.”

La segona descripció, l’he trobada en el llibre *Bíblia del segle XIV: Èxode, Levític*, de Jaume Riera i Sans (Corpus Biblicum Catalanicum, Publ. de l’Abadia de Montserrat) i diu així (cap. XIII, pàg. 185):

“E perlà Déu a Moysèn e Aron dien: —Lo home en lo qual en sa carn o en sa conna serà nada diversa color o busanya o póstula o naxença així com de lebroxia, sia adoyt a Aron sacerdot o a algú de sos fills.”

Llavors nosaltres que hem de pensar? Que la gent de Cal Bussanya de l’època a Manresa o arreu, se l’anomenava així per haver-se salvat de la pesta negra? O bé, que la pesta negra a Manresa o arreu, era atribuïda a la gent procedent de Cal Bussanya? Tal vegada la gent ascendent dels primers anomenats Bussanya, portaven el cognom de Puig, Salvador, Colomines, Arús ... o qui sap. Que Sant Jacint hi faci més que nosaltres. *Josep Salvadó i Colomins*, soci núm. 691.

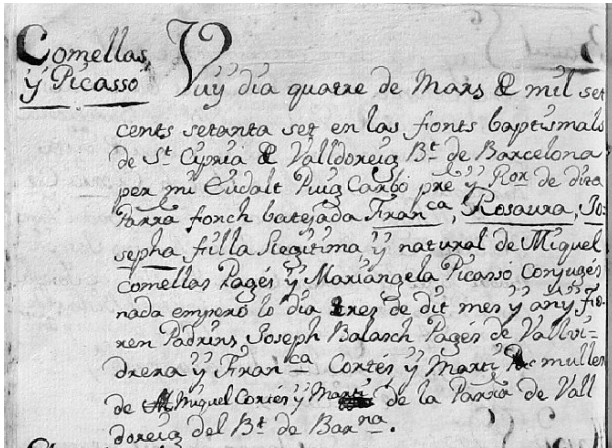
L’entrada triunfal a la família. Pragmàtica contra l’oposició matrimonial. Buscant informació notarial sobre un avantpassat directe, d’ofici manyà, trobo per sorpresa meua que, amb data de desembre 1830, fa un requeriment notarial al qui després seria el seu sogre, segons la documentació paraire, amenaçant que si es negava a donar el consentiment matrimonial amb la seva filla, duria el tema al capità general. El document, després d’avisar de que ja li havia fet saber de moltes maneres, i de que ja tenia coneixement de la seva conducta moral i política, segueix textualment:

“Interpela para que dentro el término de la ley le de las justas causas y razones para negarse a prestar dicho consentimiento a su hija Francisca, pues de lo contrario le protesta que se verá precisado a elevar al Excelentísimo señor Capitán General de este Principado a tenor de lo mandado por su real mag. (que Dios guarde), en su Pragmática Sanción de veinte y tres de marzo de mil setecientos setenta y seis, protestándole al mismo tiempo de todos los daños, costas, y prejuicios que por su temeridad le cause.”

La condició social d’una família i l’altra era important. Desconeixia l’existència de cap mena de dret civil sobre la qüestió, sempre havia sentit que no era possible casar-se sense el consentiment patern. Buscant documentació, he trobat que aquesta pragmàtica fou signada per Carles III, i segons la informació que he trobat, estava pensada més per evitar matrimonis desiguals entre nobles que entre el poble. Aquest tema

fou refet diverses vegades per Carles IV. *Miquel Domingo i Pujades*, soci núm. 325.

Picasso o Picassó. En el buidatge que s'està fent de Valldoreix, en el projecte MGC, m'ha cridat l'atenció un bateig d'una nena fet el 4 de març de l'any 1777, Francisca Comellas Picassó, filla de Miquel Comellas i Mariàngela Picassó. Entre les dades buidades, també s'hi troba una defunció de Felip Picassó el 23 d'octubre de

1689. Tenint en compte les variacions en la forma d'escriptura, alteracions i omissions en els noms, fetes pels que escrivien les anotacions, em pregunto si la pèrdua de l'accent de Picassó no donaria lloc al cognom del cèlebre pintor Picasso, cosa que faria, donat la poca difusió

d'aquest cognom, que tingués avantpassats de Valldoreix. Deixo el tema per que l'investigui el nostre President, que té a la mà molta història de Valldaurex. *Josep Climent i Parcet*, soci núm. 660.

* Per a respondre a qualsevol dels socis que ens escriuen cal posar-se en contacte amb nosaltres (butlleti@scgenealogia.cat) i els farem arribar la vostra resposta. L'equip de redacció es reserva el dret de resumir o extractar el text si ho creu necessari, sempre amb previ avís a l'autor, així com escollir les col·laboracions que cregui més adients. Aquestes han de tractar d'alguna de les nostres disciplines. En qualsevol cas, les opinions expressades pels autors reflecteixen únicament les seves idees.

Nous socis

- 703: Leticia Darna i Galobart (Barcelona)
- 704: Giacomo Floris (Barcelona)
- 705: Pedro-Maria Mayol y de Bufalá (Barcelona)
- 706: Josep-Maria Fabregat i Grau (S. Cugat del Vallès)
- 707: Ernest Ferrer i Batlle (Barcelona)
- 708: Roser Riera i Masgrau (Barcelona)
- 709: Francesc Boba i Esteban (Barcelona)
- 710: Núria Lao Mulinari (Sant Cugat del Vallès)
- 711: Stéphane Etcheverry (Barcelona)
- 712: Pere-A. Fàbregas i Vidal (Barcelona)
- 713: Xavier Comerma i Paloma (Terrassa)
- 714: Maria-Antònia Grau i Gispert (Barcelona)

NOTÍCIES

• **Digitalitzacions.** Cada vegada són més els arxius que estan digitalitzant els seus fons. I creiem que és una gran notícia per tots els genealogistes i investigadors que son assidus als arxius de Catalunya. Al Butlletí en tenim notícia bàsicament a través dels diaris que recopilem els de l'equip de redacció, a través de les subscripcions a llistes o a través de la cerca per Internet, però també cal dir que molts socis ens fan arribar aquestes novetats. Seguim encoratjant als socis que ens comuniquin aquests processos de digitalització per tal de poder difondre-ho a la resta de genealogistes i investigadors. Concretament els darrers arxius que han digitalitzat part dels seus fons són els següents: **Arxiu Municipal de Malgrat de Mar:** El passat 26 d'octubre de 2008, es va presentar la digitalització dels llibres parroquials de Malgrat de Mar realitzada amb la col·laboració de l'Arxiu Municipal i la parròquia del municipi. A la seu de l'Arxiu es poden consultar en format digital els llibres de bateig, comunions, matrimonis i defuncions. Els llibres donen informació des del 1563 i fins el 1907. **Arxiu Comarcal del Solsonès:** Juntament amb el projecte d'ampliació de les instal·lacions de l'arxiu, el passat novembre es va començar a digitalitzar una part del seu fons notarial. Concretament es digitalitzaran els 32 volums que corresponen als capbreus de tot el districte notarial de Solsona (Solsona, Torà, Ponts i Oliana). Aquesta

digitalització s'afegirà a la ja realitzada dels llibres d'actes de l'Ajuntament. Es preveu que a finals del 2009, es pugui accedir a aquesta informació través d'Internet. **Centre de Documentació de Ibercaja:** Situat al palau Larrínaga de Saragossa, disposa avui dia de 725.000 documents digitalitzats de fons relatius a la comunitat d'Aragó, majoritàriament procedents de l'Arxiu de la Corona d'Aragó, a Barcelona, i del Archivo Histórico Nacional, de Madrid. A la vegada que es digitalitzen, s'emmagatzemen en una base de dades les fitxes documentals. El projecte de digitalització ja porta uns anys en funcionament, però mes a mes, el nombre de documents enregistrats i digitalitzats augmenta considerablement. **Padrons municipals de Lloret de Mar:** L'ajuntament de Lloret de Mar ha incorporat dins de la web de l'Arxiu Municipal la possibilitat de consultar els padrons municipals dels anys 1808, 1824, 1828, 1832 del municipi. Consultar a l'adreça: <http://www.lloret.org/catala/ajuntament/994CC6D9F9B54236A3E707491E574ECD.asp#arriba>. **Llibres sacramentals de les parròquies de la Conca de Barberà:** S'ha engegat un projecte de digitalització que comprèn diverses parròquies d'aquesta comarca que conserven els seus fons a l'Arxiu Històric Arxidiocesà de Tarragona (AHAT) i abasten des del segle XVI fins al XIX (la Guàrdia dels Prats, Lilla, Montblanc, Prenafeta, Rojals, Rocafort de

Queralt, Solivella i Vimbodí). El projecte és iniciativa del Centre d'Estudis de la Conca de Barberà, amb seu a Montblanc. En conveni amb l'Arquebisbat de Tarragona, en un futur pròxim es penjarà al web de l'arxiu arxidiocesà l'inventari dels llibres, l'índex del contingut i les partides, tant a Tarragona (AHAT) com a Montblanc (al Museu Comarcal, seu del Centre d'Estudis) hi haurà una còpia per a ús dels investigadors). El projecte s'emmarca en el programa *Tu Ajudes* de l'obra social de Caixa Tarragona. Des d'aquestes pàgines es vol animar els clients de Caixa Tarragona a donar el seu suport a aquest projecte. Per a més informació podeu entrar al web <http://www.caixatarragona.com/tuajudes/> o bé trucar al Centre d'Estudis de la Conca o a l'AHAT. (*Josep Maria Grau i Pujol*, president del Centre d'Estudis de la Conca de Barberà)

• **Presentació d'un llibre de les masies de Santa Perpètua de Mogoda.** El 30 de gener es va presentar el llibre: *Masos, masies i masoveries. Estudi de l'agricultura de Santa Perpètua de Mogoda i Santiga (segles XI-XX)*, d'Esteve Canyameres. L'autor ha partit de la biografia particular de cada masia per anar construint un teixit conjunt. Explica com d'aquells masos dispersos i d'aquelles sagreres han evolucionat les estructures urbanes, com ha evolucionat un paisatge natural que al llarg de 2000 anys la mà de l'home ha modelat en funció dels seus interessos econòmics; aquells personatges curiosos de la història de Catalunya que han tingut alguna cosa a veure amb Santa Perpètua, les diferències evolutives entre Santiga i Santa Perpètua. El llibre s'acompanya d'un CD on consten les genealogies de les masies, masos i masoveries estudiades. L'Ajuntament de Santa Perpètua ha donat a la Societat un exemplar del mateix.

• **Inauguració de l'Arxiu Històric del Centre Excursionista de Catalunya.** L'Arxiu documental del Centre Excursionista de Catalunya (CEC) va obrir les seves portes al conjunt de la ciutadania el 23 de gener de 2009. L'Arxiu compta amb més de 220 metres lineals de documentació rebuda i generada per l'entitat durant els seus 132 anys d'història (1876-2008). L'obertura de l'Arxiu permet completar l'oferta de serveis documentals del CEC, juntament amb l'arxiu fotogràfic (300.000 imatges), la biblioteca (33.000 monografies) i la cartoteca (7.000 mapes antics). L'acte d'inauguració va tenir lloc el dijous 22 de gener a les 19:30 h. a la Sala d'Actes amb la participació de l'arxivera del CEC, Núria Téllez, del comissionat per al Patrimoni Documental del CEC, Manuel Castellet, i del sotsdirector general d'Arxius de la Generalitat, Ramon Alberch. (Enviat per Núria Téllez, arxivera del CEC).

• **Premis Hispagan.** Com cada any, l'associació de genealogia Hispagan concedeix els premis anuals a les millors webs de genealogia. Aquest any 2008, els premiats han estat: *Genealogía Hispana*, com a millor portal genealògic; *Xenealoxias do Ortegal*, com a millor web institucional; *Apellidos Italianos*, com a millor web d'un soci; *PARES*, com a millor seti web de patrimoni

documental.

• **Multa del Tribunal Suprem a Protecció de Dades per la qüestió de l'apostasia.** Protecció de Dades haurà de pagar una multa de 600 euros per mantenir una postura temerària defensant el dret a l'apostasia, davant la resolució del Suprem que va donar la raó a l'arquebisbat de València i va negar la possibilitat de variar les inscripcions per desig de l'interessat. (22 novembre, *La Vanguardia*).

• **L'Arxiu Comarcal de la Cerdanya ja té nova arxivera.** Erola Simon Lleixà, de 28 anys, historiadora i graduada superior d'arxivística, ha pres el relleu en la direcció de l'arxiu. Tanmateix, es prepara un homenatge públic el mes d'abril per en Sebastià Bosom, mort el passat agost, on es presentarà el seu catàleg de pergamins de l'Arxiu Comarcal. Alhora, Cultura està preparant una solució al retorn del Dietari i del Llibre de Privilegis de Puigcerdà. (18 i 26 gener, *Regió 7*)

• **Mutilador de llibres.** Farhad Hakimzadeh, empresari iranià milionari, va estudiar a la Universitat de Harvard i era un directiu de la Iran Heritage Foundation. Ha estat condemnat a 2 anys de presó per robar pàgines de llibres antics de la Biblioteca Britànica (Londres) i la Bodleian Library (Oxford). Aquest individu feia servir un escalpel per tallar les pàgines que s'enduia a casa seva de Londres. Ningú ho va descobrir fins a trobar a faltar pàgines a un llibre de 1626. (18 gener, *Regió 7*).

• **Es presenta la base de dades amb el cens de deportats espanyols als camps nazis.** En aquesta base s'eleva a prop de 2.000 els deportats catalans. El departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, la Universitat Pompeu Fabra i l'Amical de Mauthausen van presentar a finals de gener el cens de deportats espanyols als camps nazis. Aquesta base indica que dels 9.000 espanyols deportats la majoria van ser catalans. A l'accedir a arxius inexplorats fins ara s'han descobert 450 noms de deportats espanyols inèdits. Aquest és el cens més complet elaborat fins ara. (30 gener, *Regió 7*).

• **Un alemany descobreix un avantpassat seu de fa 3.000 anys.** Les restes, concretament un crani, trobades en la cova de Lichtenstein (Baixa Saxònia) i datats de l'Edat de Bronze han estat comparats amb mostres de l'ADN de 300 habitants de la zona. Aquesta prova ha permès relacionar un mestre rural (Manfred Huchthausen) i un veí seu (Uwe Lange) amb el crani trobat a la cova. Aquest fet, a part de la seva curiositat, ha permet constatar que les respectives famílies no s'han mogut en 3.000 anys del poble. (23 gener, elmundo.es)

• **Resolucions sobre escuts** (DOGC, <http://www.municat.net>). Blancafort, Pi (Bellver de Cerdanya), Figuerola del Camp, l'Albi, i Portbou. (*Enric Fontvila*, soci núm. 641)

• **Resolucions sobre banderes** (DOGC, <http://www.municat.net>). Avinyonet de Puigventós, Castellfollit del Boix, Creixell, Sant Martí de Torroella, Banyeres del Penedès, Bonastre, i Sant Agustí de Lluçanès (*Enric Fontvila*, soci núm. 641)

• **Títols nobiliaris. Sol·licituds.** BOE 11-11-2008: Baró d'Esponellà: Don Epifani de Fortuny i Palà i Don Joan de Fortuny i Palà, fills de Don Carles de Fortuny i Cucurny, difunt. Recordem que també va ser sol·licitat per Don Antoni de Fortuny i Maynés, cosí de Don Carles.

BOE 30-12-2008: Marquès de Casa Ferrandell: Don Ramón Maroto y Cotoné, per cessió de la seva cosina Dona María Victoria Maroto de Mesa. BOE 8-1-2009: Vescomte del Bruc. Don Fernando Heras y Gironella per defunció de la seva mare Dona Teresa Gironella i Muntadas. BOE 23-1-2009: Marqués d'El Amparo. Don Manuel Mencos i Pascual per defunció del seu pare Don Carlos Mencos i Bosch. BOE 23-1-2009: Comte de La Diana. Don José Francisco Parra y Soler per defunció del seu avi Don Rafael Soler y Rodero. (*Ramon Rovira*)

LLIBRES, WEBS, ARXIUS

Les Escrivanies i Notaries de la Garrotxa (segles X-XX), per Gaspar Guardiola i Triadú, il·lustracions de Josep Oliveras. Ed. Ecuador 21. (Enviat per *Pere Alzamora*, soci núm. 340).

<http://llbalasch.blogspot.com/>, blog sobre les Masies de les Guillerries i Collsacabra, portat per Lluís Balasch, de Vic.

<http://fotosantigues.wordpress.com/> blog d'imatges antigues portat per David Masgrà, amb la col·laboració de l'Arxiu Històric de Girona.

<http://www.slavevoyages.org/tast/index.faces>, base de dades d'Emory University per recuperar els avantpassats dels descendents d'esclaus negres d'Amèrica.

<http://www.laselvadelcamp.org/arxiu/default.php>, arxiu digital de la Selva del Camp.

<http://cultura.gencat.net/anc/Sdanc/>, més de 5.000 imatges de documents de l'Arxiu Nacional de Catalunya.

ADQUISICIONS BIBLIOGRÀFIQUES

- *El mas al Montseny · La memòria oral*, per Xavier Roigé i Ferran Estrada. (Donació dels autors)
- *Masos, masies i masoveries · Estudi de l'agricultura de Santa Perpètua de Mogoda i Santiga (segles XI-XX)*, per Esteve Canyameres i Ramoneda, 2009. (Donació de l'Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda)
- *Les masies de Molins de Rei*, per Josep M. Jordà. (Adquirit per la Societat)
- *Armorial dels nobles de les comarques meridionals del Principat de Catalunya*, per Salvador J. Rovira i Gómez. Ed. Diputació de Tarragona, 2008. (Donació de l'autor)
- *El fons Bartra-Murtra*, Arxiu de Terrassa. (Intercanvi de publicacions)
- *La pagesia benestant al Bages. El mas Sanmartí*, per Carme Sanmartí i Roset, ed. Caixa Manresa, 1995. (Donació de Ramon Rovira, soci núm. 144)
- *Estudi dels cognoms torderencs i evolució de la població de Tordera (segles XI-XVIII)*, per J. Romaguera i M. M. Torrellas. (Donació d'Antoni Cervantes, soci núm. 581)
- *Alcoletge* (Segrià), un CD amb imatges dels llibres sacramentals més antics de la parròquia d'Alcoletge (Segrià), a partir de 1852. (Treball i donació de Pere Plana Panyart, soci núm. 700)
- *Catálogo de Títulos Nobiliarios del Archivo Histórico Nacional*, per Emilio de Cárdenas. (Donació de Felipe de Perlins, soci núm. 580)
- *Gremis i làpides al claustre de la Catedral de Barcelona*, per M. Carmen Vila i Antoni Puig. (Donació del soci E.R.B)
- *Historia de la Casa Herrasti, Senyores de Domingo Pérez*. (Donació de Xavier Mora, soci núm. 573)
- *Catálogo del Archivo de la Ciudad de Albarracín*, per Jaime Caruana. (Donació de Xavier Mora, soci núm. 573)
- *Actas del Primer Coloquio Internacional Hispano-Maltés de Historia*. (Donació de Xavier Mora, soci núm. 573)
- *La familia europea*, per Jack Goody. (Donació de Juanjo Cortés, soci núm. 234)
- *Gran Enciclopèdia Catalana* (18 volums). (Donació de Juanjo Cortés, soci núm. 234)
- *La xilografia a Catalunya entre 1800 i 1923*, per Francesc Fontbona. (Donació de Pilar Marés, sòcia núm. 482)
- *Itineraris de la Guerra del Francès*, Sauch, Núria. (Donació de l'IRMU)
- *Sant Martí de Cerdanyola · Centenari de l'església nova (1906-2006)*, per J. M. Martí i Bonet. (Donació de Sofia Garçon, sòcia núm. 368)
- *La Llibreria de la Rambla*, per Ramon Vidal. (Donació de Ramon Marrugat, soci núm. 635)
- *Els papers confiscats de Salamanca*. (Donació de l'ANC)
- *Història del Llibre*, Arxiu Nacional de Catalunya. (Donació de l'ANC)